

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-22.08- 05.01/123.00.01/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
інформаційно-комп'ютерних технологій
31 серпня 2023 р., протокол № 5
Голова Вченої ради

Тетяна НІКІТЧУК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОК 07 «РОЗВИТОК КОМУНІКАЦІЙНИХ НАВИЧОК ТА ГРУПОВА ДИНАМІКА»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 123 «Комп'ютерна інженерія»
освітньо-професійна програма «Комп'ютерна інженерія»
факультет інформаційно-комп'ютерних технологій
кафедра комп'ютерної інженерії та кібербезпеки

Схвалено на засіданні
кафедри комп'ютерних наук
28 серпня 2023 р., протокол № 9

Завідувач кафедри
 Марина ГРАФ

Гарант освітньо-
професійної програми
 Олена ГОЛОВНЯ

Розробник: кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних наук Свінцицька Олександра Миколаївна

Житомир
2023-2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-22.08- 05.01/123.00.01/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 12 Інформаційні технології	Нормативна
Модулів – 1	Спеціальність 123 Комп'ютерна інженерія	Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр
Загальна кількість годин – 90		2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3; самостійної роботи студента – 2,6	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції
		16 год.
		Практичні, семінарські
		- год.
		Лабораторні
		32 год.
		Самостійна робота
42 год.		
Індивідуальні завдання:		
Вид контролю: залік		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 53% аудиторних занять, 47% самостійної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-22.08- 05.01/123.00.01/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Розвиток комунікаційних навичок та групова динаміка» є вивчення, розвиток і відпрацювання навичок міжособистісного та групового спілкування, формування особистісних і ділових навичок ефективної роботи в партнерстві з колегами, в групах, в проектних командах, як під час навчання в університеті, так і в подальшій професійній діяльності.

Компетентності, яких набуває студент в процесі вивчення дисципліни:

КЗ 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ 8. Здатність працювати в команді.

КЗ 9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Результати навчання, які отримує студент в процесі вивчення дисципліни:

РН 5. Мати знання основ економіки та управління проектами.

РН 8. Вміти системно мислити та застосовувати творчі здібності до формування нових ідей.

РН 11. Вміти здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання задач комп'ютерної інженерії.

РН 12. Вміти ефективно працювати як індивідуально, так і у складі команди.

РН 16. Вміти оцінювати отримані результати та аргументовано захищати прийняті рішення.

РН 17. Спілкуватись усно та письмово з професійних питань українською мовою та однією з іноземних мов (англійською, німецькою, італійською, французькою, іспанською).

РН 18. Використовувати інформаційні технології та інші методи для ефективного спілкування на професійному та соціальному рівнях.

РН 19. Здатність адаптуватись до нових ситуацій, обґрунтовувати, приймати та реалізовувати у межах компетенції рішення.

РН 20. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань, удосконалення креативного мислення.

РН 21. Якісно виконувати роботу та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-22.08- 05.01/123.00.01/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 4

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ТА КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СУЧАСНОГО ФАХІВЦІВ

Основні підходи до формування навичок та компетентностей сучасного фахівця. Студентоцентрикований підхід у навчанні на основі компетентностей. методи побудови роботи в групі, що формують та розвивають комунікаційні навички.

Характеристика навичок і знань, що формують комунікативну компетентність сучасного фахівця. Основні компоненти потягання компетенцій: Знання, Навички, вміння (здібності, здатності). Поняття «компетентність» згідно Закону України “Про вищу освіту”. Загальні (generic) та спеціальні (фахові, предметні) компетентності. Сутність комунікаційної компетентності. Ефективна комунікація. Основні навички та уміння для ефективної комунікації.

Тема 2. КОМУНІКАЦІЇ ТА СПІЛКУВАННЯ В ГРУПІ

Комунікації та ділове спілкування. Поняття «спілкування і комунікації», «комунікабельність (комунікативність)». Види комунікацій (спілкування). Ділове спілкування. Способи ділового спілкування. Правила ефективного спілкування. Методи встановлення ділової комунікації: 1. Уміння вести small talk. 2. Метод оповідача («storytelling»). 3. Публічний виступ. 4. Стратегічна бесіда. 5. Презентація.

Комунікативний процес в групі. Елементи процесу обміну інформацією. Стилі спілкування: спілкування особистості та спілкування особистості в конкретних ситуаціях. Підходів до класифікації людей щодо їх комунікативної поведінки. Читання жестів і поз в комунікативному процесі. Форми колективного обговорення проблем.

Тема 3. ОСНОВИ ГРУПОВОЇ ДИНАМІКИ ТА КОМАНДНОЇ РОБОТИ

Сутність групової динаміки. Основні процеси, що характеризують групову динаміку: 1. Формування місії, мети, цілей і завдань групи. 2. Нормування (керівництво) групи. 3. Структурування групи: групові ролі, проблема лідерства та мотивації, ефективної комунікації. 4. Процеси групової згуртованості та групової напруги.

Сутність групи та типологія формування команд. Характеристики та види груп, які притаманні їй учасникам. Критерії формування груп та команд. Терміни «група, колектив, команда»: спільні риси та відмінності. Розподіл команд за різними параметрами.

Тема 4. ЛІДЕРСТВО В ГРУПОВІЙ ДИНАМІЦІ

Сутність лідерства та теорії його походження. Поняття лідерства. Підходи до

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-22.08- 05.01/123.00.01/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 5

визначення лідерства: лідерство як наука, практика і мистецтво. Теорії формування лідерства: з позиції особистих якостей лідера; поведінковий, що базується на ситуаційному підході, орієнтований на послідовників.

Розвиток лідерства у групі. Елементи лідерства: лідер, послідовники, мета і задачі, ситуація, група (команда). Різниця між процесом керівництва і лідерства в групі. Функції лідерства. Суспільні виклики, що формують новий тип лідерства. Розвиток особистості сучасного (нового) лідера.

Тема 5. ОСНОВИ ЕФЕКТИВНОГО ПЛАНУВАННЯ ПРОЦЕСІВ. КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА В ДІЯЛЬНОСТІ КОЛЕКТИВІВ І ГРУП

Сутність планування. Напрямки планування, його види. Стратегічне планування. Тактичний план. Оперативно-календарне планування. Планування часу.

Контроль та оцінка діяльності трудових колективів і проектних груп. Сутність контролю та оцінки. Основні методи оцінки: система загальних та спеціальних показників. Загальні (носять універсальний характер) та спеціальні (щодо розробленого програмного забезпечення). Коефіцієнт трудового внеску колективу (КТВ). Методика визначення КТУ працівника в результатах роботи (проекту).

Тема 6. КОМАНДНА РОБОТА НА ПРОЕКТАМИ

Сутність та управління проектами. Основні підходи до формування проектних команд. Сутність та характеристики проекту. Класифікація ІТ-проектів. Планування ресурсів і затрат. Необхідні якості професійного керівника проектами. Характеристика моделі управління проектом.

Традиційне та інноваційне підприємництво на основі СтартАп. Сутність інновацій (нововведень). Характеристика продуктових та технологічних інновацій. Термін «стартап» та «стартап-компанія». Соціальні, економічні та креативні стартапи і проекти. Формування бізнес-ідеї та ідеї СтартАп, обґрунтування в бізнес-плані.

Тема 7. МОТИВАЦІЯ В ГРУПОВІЙ ДИНАМІЦІ

Потреби та інтереси людей та мотивація праці. Основні групи потреб людини. Цифрові потреби. Термін „мотивація”. Внутрішні мотиваційні чинники. Інструменти стимулювання. Основні теорії розвитку мотивації: змістовні та процесійні. Ієрархія потреб за А. Маслоу.

Особливості мотивації команд та проектних груп. Складники мотивації роботи команди. Нематеріальна мотивація. Трудова мотивація. Статусна мотивація. Моральна мотивація. Необхідність залучення персоналу до управління. Досвід українських ІТ-компаній в мотивації команд

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-22.08- 05.01/123.00.01/Б/ОК7- 2023
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 13 / 6</i>

Тема 8. КОМУНІКАТИВНА СТРАТЕГІЯ В УПРАВЛІННІ ПРОЕКТАМИ

Розробка стратегії з комунікацій. Канали комунікації. Комунікаційний процес в проекті. Функції управління інформаційними зв'язками. План управління комунікаціями. Проблеми каналів і засобів поширення інформації.

Комунікаційні інструменти презентації інноваційних проектів і програм. Презентація як одна з форм комунікації. Види презентацій. Система сучасних комунікацій: ATL-комунікації та BTL-комунікації.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-22.08- 05.01/123.00.01/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 7

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	всього	денна форма			
		у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.
<i>1</i>	2	3	4	5	6
Тема 1. Формування навичок та комунікативних компетентностей сучасного фахівців	10	2	-	4	4
Тема 2. Комунікації та спілкування в групі	10	2	-	4	4
Тема 3. Основи командної роботи в групі	12	2	-	4	6
Тема 4. Лідерство в груповій динаміці	10	2	-	4	4
Тема 5. Основи ефективного планування. Контроль і оцінка в діяльності колективів і груп	12	2	-	4	6
Тема 6. Командна робота на проектами	12	2	-	4	6
Тема 7. Мотивація в груповій динаміці	12	2	-	4	6
Тема 8. Комунікативна стратегія в управлінні проектами	12	2	-	4	6
Усього годин	90	16	0	32	42

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма навчання
1.	Тема 1. Формування навичок та комунікативних компетентностей сучасного фахівців	4
2.	Тема 2. Комунікації та спілкування в групі	4
3.	Тема 3. Основи командної роботи в групі	4
4.	Тема 4. Лідерство в груповій динаміці	4
5.	Тема 5. Основи ефективного планування. Контроль і оцінка в діяльності колективів і груп	4
6.	Тема. 6. Командна робота на проектами	4
7.	Тема 7. Мотивація в груповій динаміці	4
8.	Тема 8. Комунікативна стратегія в управлінні проектами	4
РАЗОМ		32

6. Завдання для самостійної роботи

В процесі вивчення дисципліни студент самостійно повинен засвоїти теоретичний та практичний матеріал, що відповідає наступним аспектам:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-22.08- 05.01/123.00.01/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 8

Теоретичні питання для самостійного опрацювання:

1. Основні підходи до формування навичок та компетентностей сучасного фахівця.
2. Студентоцентричний підхід у навчанні на основі компетентностей.
3. Методи побудови роботи в групі, що формують та розвивають комунікаційні навички.
4. Характеристика навичок і знань, що формують комунікативну компетентність сучасного фахівця.
5. Ефективна комунікація. Основні навички та уміння для ефективної комунікації.
6. Правила ефективного спілкування.
7. Методи встановлення ділової комунікації: 1. Уміння вести small talk. 2. Метод оповідача («storytelling»). 3. Публічний виступ. 4. Стратегічна бесіда. 5. Презентація.
8. Стили спілкування: спілкування особистості та спілкування особистості в конкретних ситуаціях.
9. Підходи до класифікації людей щодо їх комунікативної поведінки.
10. Форми колективного обговорення проблем.
11. Основні процеси, що характеризують групову динаміку.
12. Формування місії, мети, цілей і завдань групи.
13. Нормування (керівництво) групи.
14. Структурування групи: групові ролі, проблема лідерства та мотивації, ефективної комунікації.
15. Процеси групової згуртованості та групової напруги.
16. Терміни «група, колектив, команда»: спільні риси та відмінності.
17. Розподіл команд за різними параметрами.
18. Підходи до визначення лідерства: лідерство як наука, практика і мистецтво.
19. Елементи лідерства: лідер, послідовники, мета і задачі, ситуація, група (команда).
20. Різниця між процесом керівництва і лідерства в групі.
21. Суспільні виклики, що формують новий тип лідерства.
22. Розвиток особистості сучасного (нового) лідера.
23. Оперативно-календарне планування. Планування часу.
24. Контроль та оцінка діяльності трудових колективів і проектних груп.
25. Основні методи оцінки трудових процесів: система загальних та спеціальних показників.
26. Методика визначення КТУ працівника в результатах роботи (проекту).
27. Загальна характеристика управління проектами.
28. Необхідні якості професійного керівника проектами.
29. Традиційне та інноваційне підприємництво на основі СтартАп.
30. Соціальні, економічні та креативні стартапи і проекти.
31. Формування бізнес-ідеї та ідеї СтартАп, обґрунтування в бізнес-плані.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-22.08- 05.01/123.00.01/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 9

32. План управління комунікаціями.
33. Проблеми каналів і засобів поширення інформації.
34. Сутність та види інвестицій у СтартАп.
35. Оцінка ефективності процесів комерціалізації ідей, що фінансуються за рахунок державних коштів, стартап-компаній.
36. Основні джерела надходження коштів в стартап.
37. Потреби та інтереси людей та мотивація праці. Основні групи потреб людини.
38. Нематеріальна мотивація.
39. Планування кар'єри працівника.
40. Самопрезентація: усна та письмова.

Практичний матеріал для самостійного опрацювання:

Етапи виконання роботи:

1. На основі досліджень інтернет-джерел проаналізувати найбільш цікаві ідеї та проекти для розвитку підприємництва в Україні та за кордоном, в тому числі стартапи.
2. Проаналізувати вже існуючий бізнес-план. Навести переваги і недоліки.
3. Сформувані проектні команди в кількості 4 студенти. Сформулювати власне бачення (концепцію, модель): місію, мету, цілі і завдання для успішної реалізації обраної в команді ідеї.
5. Оформити звіт у формі бізнес-плану (проекту) за наступною структурою:
  - Короткий опис бізнес-ідеї, проекту (резюме)
  - Маркетинговий аналіз
  - Опис управлінської команди
  - План продажу та матеріально-технічного забезпечення
  - Інвестування бізнес-ідеї

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання студент виконує за темами модуля за програмою у вигляді задач, ситуацій, реферативних доповідей, повідомлення, структурно-логічних схем, презентацій, звітів з власного дослідження тощо.

8. Методи навчання

Застосовуються наступні методи навчання:

- МН01 – вербальні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- МН02 – наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- МН03 – практичні (різні види вправ та завдань, виконання розрахунків тощо);
- МН04 – пояснювально-ілюстративний (передбачає надання готової інформації викладачем та її засвоєння студентами);

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-22.08- 05.01/123.00.01/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 10

МН05 – репродуктивний, в основу якого покладено виконання різного роду завдань за зразком;

МН06 – метод проблемного викладу;

МН07 – частково-пошуковий (евристичний);

МН08 – дискусійний метод;

МН09 – метод активного навчання (проведення ділових ігор, ігрового проектування);

МН10 – ситуаційний метод, розв’язування кейсових завдань.

9. Методи контролю

Передбачено заходи поточного та підсумкового контролю. Під час проведення заходів контролю передбачено використання наступних методів оцінювання:

МО01 – оцінювання роботи під час аудиторних занять;

МО02 – виконання практичних завдань;

МО03 – поточне тестування;

МО04 – виконання аудиторної контрольної роботи;

МО05 – захист індивідуального завдання (за наявності);

МО06 – залік.

10. Схема нарахування балів

Поточне тестування та самостійна робота											Сума
T1	T2	T3	T4	СРС	T5	T6	T7	T8	СРС	-	100
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	-	

Примітка: T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання

За шкалою	Залік	Бали
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D	Зараховано	64-73
E		60-63
FX	Не зараховано	35-59
F	Не зараховано	0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-22.08- 05.01/123.00.01/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 11

11. Рекомендована література

Базова

1. Бушуєв С.Д. Динамічне лідерство в управлінні проектами: монографія. // С.Д. Бушуєв, В.В. Морозов / Українська асоціація управління проектами. – К., 1999. – 312 с.
2. Викладання в університеті на засадах лідерства: навчальний посібник / О. Паламарчук. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. – 40 с.
3. Гевко І.Б. Методи прийняття управлінських рішень: підручник. – К.: Кондор, 2009. – 187 с.
4. Гошовська В. А. Мовна політика в Україні : навч.-метод. матеріали / уклад. А. В. Фоменко, Ю. В. Стрілецька. К. : НАДУ, 2013. — 36 с.
5. Дороніна М. С. Культура ділового спілкування і партнерства: навчальний посібник / М. С. Дороніна, А. В. Доронін. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2008. – 204 с.
6. Кизилова В. В. Теорія і практика мовленнєвої комунікації: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Кизилова. – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ ім. Т. Шевченка», 2011. – 184 с.
7. Кові С. Р. 7 звичок надзвичайно ефективних людей / С. Р. Кові ; пер. з англ. О. Любенко. – 2-ге вид., стер. – Харків : Книжковий Клуб “Клуб Сімейного Дозвілля”, 2014. – 384 с
8. Комунікативне лідерство керівників освітніх закладів: навчальний посібник / О. Гузар. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. – 40 с.
9. Моріс С. Як досягти успіху в делегуванні повноважень : [пер. з англ.] / С. Моріс, Г.Вілкокс. – К. : Британ. Рада в Україні, 2000. – [Серія “Менеджмент за тиждень”]. – 85 с.
10. Нестуля О. О. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера : навчальний посібник / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля, В. В. Карманенко. – К. : Знання, 2013. – 287 с.
11. Розвиток лідерства / Л. Бізо, І. Ібрагімова, О. Кікоть, Є. Барань, Т. Федорів ; за заг. ред. І. Ібрагімової. – К. : Проект «Реформа управління персоналом на державній службі в Україні», 2012. – 400 с.
12. Роль викладача-лідера у сучасному університеті: навчальний посібник / А. Ставицький. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. – 40 с.
13. Скібіцька Л.І. Тайм-менеджмент: навч. посібник для студ. економ. вузів / Л.І. Скібіцька. – К. : Кондор, 2009. – 528 с.
14. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О.Г. Романовський, Т.В. Гура, А.Є. Книш, В.В. Бондаренко – Харків, 2017 р. – 100 стор.
15. Хижняк Л. М. Роль самоменеджменту в сучасних освітніх технологіях у вищій школі / Л. М. Хижняк // Сучасні освітні технології у вищій школі : матеріали міжнар. наук.-метод. конф., (1-2 листоп. 2007 р.). – К., 2007. – С. 118–120.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-22.08- 05.01/123.00.01/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 12

16. Хміль Ф.І. Ділове спілкування : навч. посіб. / Ф.І. Хміль. – К. : Академвидав, 2004. – 280 с.

17. Чкан А. С. Самоменеджмент : навчальний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напрямку підготовки «Менеджмент» / А.С. Чкан, С.В. Маркова, Н.М. Коваленко. – Запоріжжя: ЗНУ, 2014. – 84 с.

Допоміжна

1. Гевко І.Б. Методи прийняття управлінських рішень: підручник. – К.: Кондор, 2009. – 187 с.

2. Калашнікова С. А. Освітня парадигма професіоналізації управління на засадах лідерства: монографія / С. А. Калашнікова. – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. – 380 с.

3. Карнегі Д. Як здобувати друзів і впливати на людей // Наука управляти: з історії менеджменту. — К.: Либідь, 1993. — 224 с.

4. Одінцова Г. С. Делегування повноважень : опорний. конспект лекцій / Одінцова Г. С. – Х. : ХНПУ, 2000. – 52 с. 4.

5. Пашко Л. А. Самоменеджмент сучасного керівника-лідера навчального закладу та організатора навчання (дистанційний курс) : навч.-метод. матеріали / Л. А. Пашко ; упоряд. Н. В. Ясько ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Ін-т підвищ. Кваліфікації керів. кадрів. — К. : НАДУ, 2015. — 44 с.

6. Прищак М. Д. Психологія управління в організації: навч. посібник / М. Д. Прищак, О. Й. Лесько. – [2-е вид., доп., перер.]. – Вінниця : ВНТУ, 2016. – 150 с

7. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 168 с.

8. Шарий В. І. Делегування повноважень в управлінні : навч. посібник / Шарий В. І. – Черкаси : ЧНЕП, 2009. – 518 с.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. TEDTalk Кена Робінсона «Зміна освітньої парадигми» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.ted.com/talks/ken_robinson_changing_education_paradigms

2. Промова Стіва Джобса перед студентами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: http://www.aratta-ukraine.com/text_ua.php?id=2063

3. TedTalk Деніела Гоулмена Why aren't we more compassion? (Чому ми недостатньо співчутливі?), [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.ted.com/talks/daniel_goleman_on_compassion#t-7444

4. TedTalk Саймона Сінека «Як великі лідери надихають наші дії» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.ted.com/talks/simon_sinek_how_great_leaders_inspire_action#t-11158

5. TedTalk YVES MORIEUX «Як надто багато правил на роботі заважають впоратися зі справами» [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-22.08- 05.01/123.00.01/Б/ОК7- 2023
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 13 / 13</i>

https://www.ted.com/talks/yves_morieux_how_too_many_rules_at_work_keep_you_from_getting_things_done/transcript?LANGUAGE=UK#t-7077

6. TedTalk Деніела Пінка «Пазл мотивації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.ted.com/talks/dan_pink_on_motivation